

BOJĄCY SIĘ (81) *part praes act*

bojący się (79), **bojący** (2); *bojący PatKaz II*; *bojący się : bojący KrowObr (1 : 1)*.

się (36), sie (43).

o jasne.

sg m N bojący się (31). ◇ G bojąc(e)go się (2). ◇ D bojąc(e)mu się (2). ◇ A bojąc(e)go się (5). ◇ I bojącym się (1). ◇ f N bojącą się (1). ◇ n N bojąc(e) się (1). ◇ pl N m pers bojący się (6). ◇ G bojących się (9). ◇ D bojącym się (16). ◇ A m pers bojąc(e) się (4). ◇ I m bojąc(e)mi się (1) ModrzBaz, bojącymi się (1) SkarŻyw. ◇ L bojących się (1).

Sł stp s.v. bać się, Cn, Linde brak.

1. *Przeżywający uczucie lęku, strachu, lękający się, pełen strachu; obawiający się, przewidujący coś niemyślnego; lękliwy; metuens, timidus, tremebundus Mącz; formidans, formidosus, pavidus, verens Calep (12) : Mącz 220b, 463b; Pavidus – Lękliwi, boiąci fie. Calep 764a, 430b [2 r.], 1112b.*

bojący się kogo, czego (3): Timidus ad mortem, Boyąci fie śmierci. Mącz 456a; CzechRozm 141; ArtKanc K4v.

bojący się o czym: Ktore iście łowá nie łącz pewnie wierzącego/ [...] ále owfzem boiącego fie o fwey nietrwáłości. WujNT 552.

W przeni (2) :

bojący się kogo: Abowiem nálienie ich było przekłete z początku/ y nikogo fie nieboiące Leop Sap 12/11.

Wyrażenie: »bojące serce«: Iz oná [Maria] ieft [...] pokoy bojących ferc/ y zbawienie. KrowObr 152v.

a. *Bogobojny, czczący Boga, zachowujący przykazania Boże; obawiający się gniewu i kary Bożej (67) :*

bojący się kogo, czego (66): A milofierdzie iego od pokoleniá do pokoleniá/ bojącym fie iego. OpecŻyw 11; TarDuch A3v; WróbŻółt 118/63; LubPs H2v, O5, Tv, X4v, cc6v marg; BibRadz Ps 25/14; NiemObr 143; ReszPrz 101; KołakSzczęśl B4v; Chwalcie Bogá náznego wfyżcy łudzy iego: y boiący fie go máli y wielcy. WujNT Apoc 19/5, Luc 1/50; SkarKaz 637. Cf Wyrażenia.

bojący się w czym: Superstitiosi – Boiąci fie bogoiw czyn [lege: boga w czym] niepotrzeba. Calep 1033a.

Wyrażenia: »bojący się (Pana) Boga, Pana; Boga się bojący« (29 : 16): OpecŻyw 13v; WróbŻółt qq7; SeklKat E3v; máią być s práwego Małżeńtwá národzeni/ [...]Bogá fye boiący/ Spráwiedliwóć y prawdę miłuiący GroicPorz b3; KrowObr 37; Leop 2.Esdr 7/2, Eccli 34/14, 17; BibRadz 2.Esdr 7/2; Abel był dobry/ Ípráwiedliwy/ cnotliwy/ boiący fie Bogá BielKron 2v, 32, 197, 217 [2 r.]; Jż záwždy Anyoł łtoi w połrzodku bojących fie Páná RejPos 20v, 57v [2 r.], 58 [2 r.]; BudBib 2.Esdr 7/2; CzechRozm 126v, 133, 147v, 175; ModrzBaz 113; bo iufz po wielkieu części ná fyny Heretyckie y Bogá fie nieboiące [...] przyfzłá [Korona Polska]. SkarŻyw 357, 69, 103, 268, 559; CzechEp 203; NiemObr 98 [2 r.], 157; Calep 1033a; Lepfzy ieft ieden boiący fie P. Bogá/ niżli tyśiác fynow złośliwych. LatHar 52, 461; KołakSzczęśl B3v, B4; WujNT Act 10/2, 22; WysKaz 4; SkarKaz 514a; SkarKazSej 662b, 686a marg.

»Boga bojący«: a ten to fymeon rzeczón Ípráuyedlyuy y boga boyący PatKaz II 60.

»bojący się imienia tw(oj)ego« (3): á iżbyś oddał zapłáthę łługom twoim [...] y bojącym się imienia twoiego *RejAp* 96 [*idem WujNT Apoc* 11/18], 98; *WujNT Apoc* 11/18.

»bojący się Jehowy« (3): Howadiałz był bojący się Iehowy bárzo. *BudBib* 3.*Reg* 18/3, *Ps* 117/4, *Mal* 3/16.

Szeregi: »pobożny i (a) Boga się bojący, bojący się Boga« (3): *CzechEp* 203; był [...] Rotrniftrz [...] pobożny y bojący się Bogá ze włytkim domem śwym *WujNT Act* 10/2; *SkarKaz* 514a.

»wierny, wierzący i bojący się Boga, Boga się bojący« (5): *KrowObr* 37; ten był człowiek wierny y bojący się Bogá nád wiele inych. *BibRadz* 2.*Esdr* 7/2; *BudBib* 2.*Esdr* 7/2, *CzechRozm* 126v, 175.

2. *Przestrzegający czegoś; posłuszny; metuens legum, metuens iudiciorum* *Mącz* (2): *Metuens legum, metuens iudiciorum, Boyący się praw/ Boyący się wftaw/ To yeft nie przestępny nie rad wykracza przeciwko prawóm. Mącz* 220b.

Synonimy: 1. *łękający się, drżący; a. bogobojny, cnotliwy, dobry, pobożny, wierny, wierzący; 2. nieprzestępny.*

Cf **BAC SIĘ**